

KÄTEVÄ-hankkeen webinaari

20.9.2023

**Metsäkeskuksen hanketoimintaa
Lounais-Suomessa**

Jarmo Uimonen, Metsäkeskus

Kemeran luonnonhoitohankkeet

- Hankehakumenettely: Metsäkeskus suunnittelee hankkeen, toteutus kilpailutetaan avoimessa hankehaussa
 - www.metsakeskus.fi > Metsätalouden tuet > Kemera-tuet > Luonnonhoitohankkeet
- Hankehakukokouksessa hakijoiden pisteytys ja toteuttajan valinta -> Hankepäätös -> Rahoitushakemus -> Rahoituspäätös -> töiden aloitus ja toteutus määräaikaan mennessä.
- Kemera-tuki kattaa toteutuksen kustannukset, pääsääntöisesti ei korvauksia metsänomistajalle; toteutus maksuton ja tuloksena hoidettu elinympäristö / vesiensuojelurakenteet
- **Kemera-laki päättyy 31.12.23 ja sen korvaa Metsätalouden määräaikainen kannustejärjestelmä METKA 1.1.24**

Luonnonhoitohanketyypit Kemera-laki 34/2015 21§

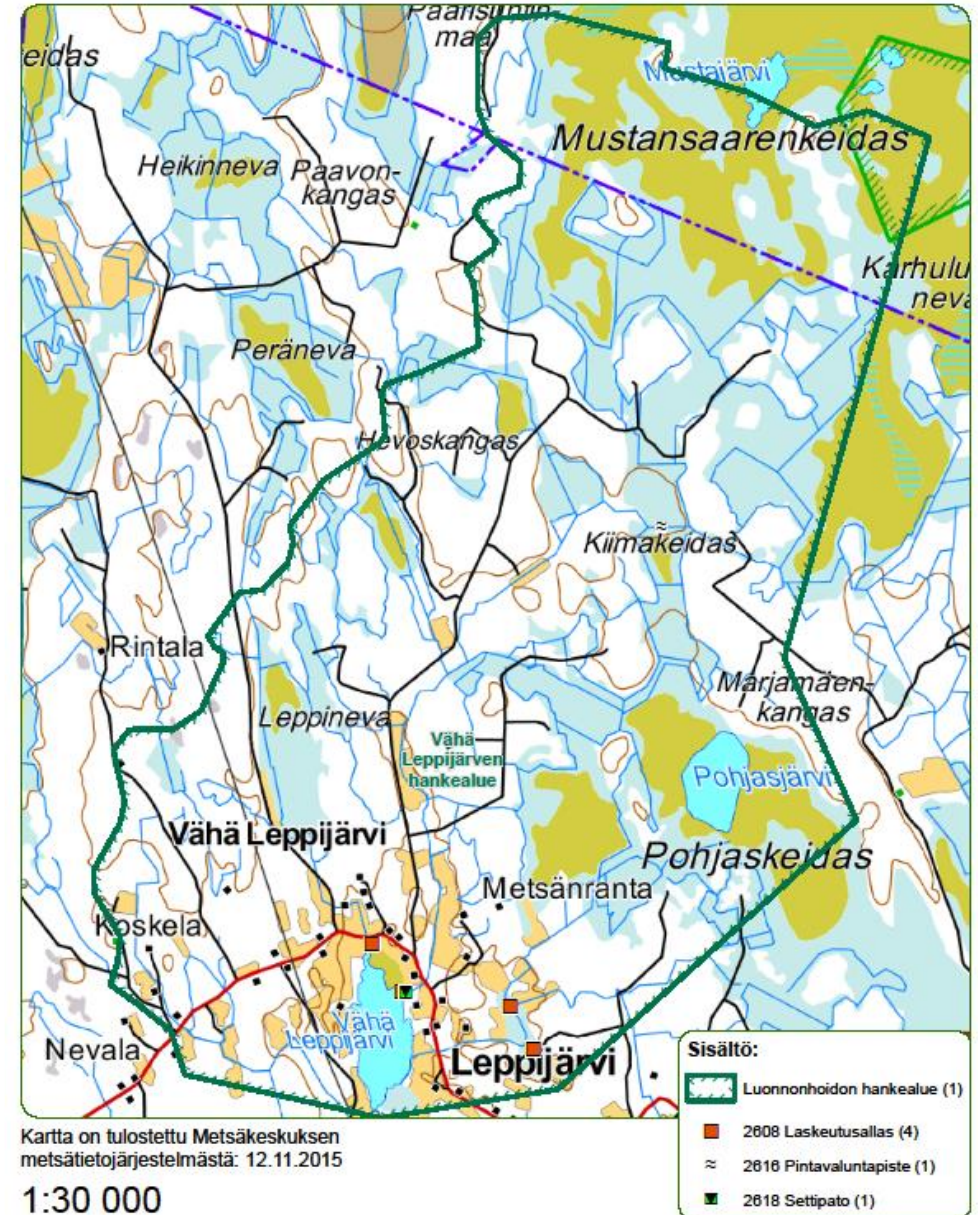
1. Usean tilan alueelle ulottuviin, monimuotoisuuden kannalta tärkeiden **elinympäristöjen hoito- ja kunnostustöihin** sekä **metsä- ja suoelinympäristöjen ennallistamiseen.**
2. Metsäojituksista aiheutuneiden **vesistöhaittojen estämiseen tai korjaamiseen**, jos toimenpiteellä on tavanomaista laajempi merkitys vesien ja vesiluonnon hoidon kannalta eikä kustannuksia voida osoittaa tietylle aiheuttajalle.
3. Metsien monimuotoisuutta edistävään **kulotukseen.**
4. Metsäluonnolle haitallisten **vieraskasvilajien hävittämiseen** ja niiden leviämisen estämiseen metsätalousmaalla.
5. Muihin edellä mainittuja hankkeita vastaaviin metsäluonnon hoitoa ja **metsien monikäyttöä sekä maisema-, kulttuuri- ja virkistysarvoja korostaviin**, alueellisesti merkittäviin hankkeisiin.

Esimerkki vesiensuojeluhankkeesta

- Vähä Leppijärven luonnonhoitohanke, Siikainen, Satakunta
 - 4 laskeutusallasta
 - 1 pintavalutuskenttä
 - 1 säätöpato
- Hankehaussa 11-12/2015
- Rahoituspäätös keväällä 2016
- Toteutus 2016-2018

Vesiensuojeluhankkeissa päätavoite on estää kiintoaineen (osin ravinteiden) pääsy toimenpidealueelta vesistöön. Samalla voidaan ennallistaa hankealueella olevia, luonnontilaltaan muuttuneita pienvesiä, kuten lähteitä, tai palauttaa kaivettu puro alkuperäiseen uomaansa. Kemera-hankkeet toteutetaan metsätalouden maalla, ei vesistöissä, joten esim. taimenpurojen sorastukset tai järven ruoppaus eivät ole rahoitettavia toimenpiteitä.

Metka-laki 1.1.2024

- Uutta metsätalouden kannustejärjestelmää koskeva laki, **metka**, on vahvistettu 19.1.2023 ja se astunee voimaan 1.1.2024. Laki on voimassa vuoden 2029 loppuun.
- Tuettavista kohteista ja tuen määrästä säädetään Valtioneuvoston asetuksella. Metkan tukitasojen osalta ei ole vielä tiedossa, kuinka hallitusohjelman rahoituksen leikkaukset tehdään. Valtioneuvoston asetus vietäneen valtioneuvoston käsittelyyn vasta loka-marraskuussa 2023. **Vasta tämän käsittelyn jälkeen voidaan varmasti puhua siitä, mitkä tukitasot tulevat metkassa olemaan.**
- Metka-tuet ovat veronalaista tuloa.
- Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen on suunniteltu olevan uudessa kannustejärjestelmässä jälkirahoitteinen, eli tuki haettaisiin sen jälkeen kun työ on toteutettu. Muissa työlajeissa työt voi aloittaa vasta Metsäkeskuksen tekemän rahoituspäätöksen jälkeen.

Metkan tavoitteet

- Luonnonhoidon edellytykset ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja hillintä huomioidaan kaikissa tuettavissa työlajeissa:
 - edistetään sellaisia toimenpiteitä, jotka vaikuttavat metsien kasvuun ja käyttöön pitkällä aikavälillä ja joista saatava yksityistaloudellinen hyöty saadaan vasta useiden vuosikymmenien päästä,
 - aktivoidaan ja kannustetaan yksityismetsänomistajia hyvään ja kestävään metsänhoitoon,
 - edistetään talousmetsien luonnonhoitoa ja kannustetaan säilyttämään ja ennallistamaan arvokkaita metsäluontokohteita.
- Tukijärjestelmän keventäminen.

Tukea haetaan Suomen metsäkeskuksesta

- Suomen metsäkeskus on välillisen valtionhallinnon organisaatio, joka toimii maa- ja metsätalousministeriön alaisena.
- Metsäkeskuksen tehtäviin kuuluu yksityismetsänomistajien metsän- ja luonnonhoitotöiden rahoittaminen laissa säädettyjen tukimuotojen perusteella.
- Tukea haetaan metsään.fi-palvelun kautta. Ohjeistus hakemusten jättämiseen julkaistaan myöhemmin.
- Metsäkeskuksen tietojärjestelmä ei ole valmiina metka-tukihakemusten käsittelyyn heti vuoden alussa, vaan eri työlajien hakemusten käsittely alkaa vaiheittain ensi vuoden aikana.
- Tämänhetkisen tiedon mukaan Metsäkeskus voi käsitellä taimikon ja nuoren metsän hoidon sekä terveyslannoituksen hakemuksia ja maksaa tukia 1.3.2024 alkaen. Ympäristötuen ja tiehankkeiden hakemusten käsittely ja tukien maksu alkaa ensi vuoden huhtikuun aikana ja luonnonhoito- ja kulotushankkeiden kesäkuussa. Suometsän hoidon tukihakemusten käsittely pyritään avaamaan ensi kesän aikana.

Metka-tuen piiriin kuuluvat työlajit

Kannustejärjestelmään sisältyy seuraavat tuet:

- taimikon ja nuoren metsän hoito sekä pienpuun keruu
- terveyslannoitus
- suometsän hoitosuunnitelma, suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekeminen
- metsätalouden tieverkosto
- ympäristötuki
- metsäluonnon hoito
- kulotus

Metka-tukien soveltamisala

- Tukea voidaan myöntää metsiin, jotka kuuluvat metsälain (1093/1996) soveltamisalaan
- Näitä ovat esimerkiksi yleiskaavan alueilla maa- ja metsätalouteen ja virkistyskäyttöön osoitetut alueet.

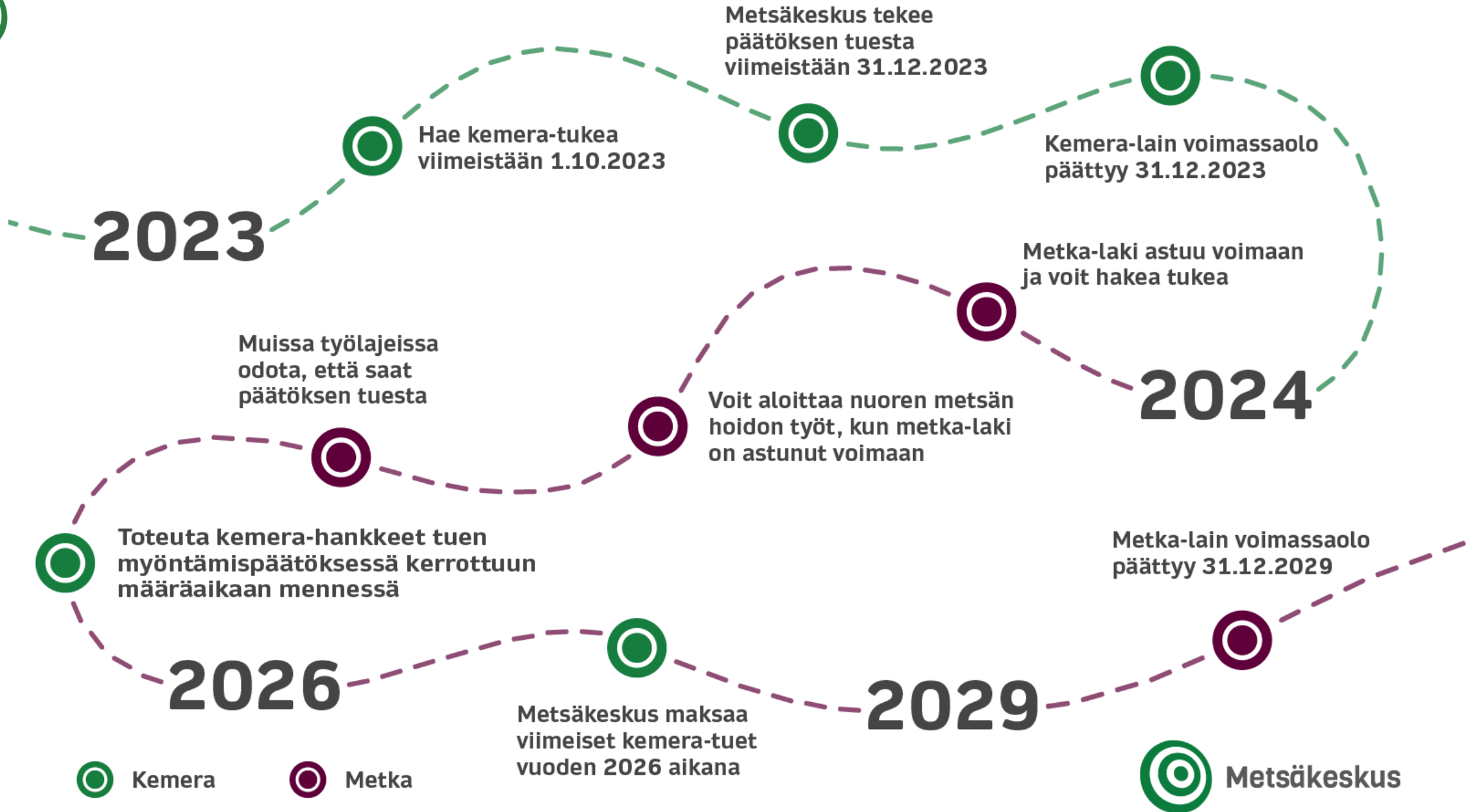

Tukea yksityisten maanomistajien metsiin

Tukea voi hakea

- luonnollinen henkilö.
- yhteisö, yhtymä ja kuolinpesä, jonka yhtiömiehenä, jäsenenä tai osakkaana on vain luonnollisia henkilöitä, jos sen
 - liikevaihdosta ja tasearvosta yli puolet muodostuu maatila- tai metsätaloudesta tuen hakemista välittömästi edeltävällä päättyneellä tilikaudella ja
 - hakemuksen jättänyt henkilö on ilmoittanut yhteisösuhteen perusteen ja omistusosuuden sekä sen, miten muille osakkaille on ilmoitettu suunnitellusta toimenpiteestä ja miten heitä on neuvottu ilmoittamaan mahdollinen kielteinen kantansa asiaan.
- säätiö, jonka toiminnasta pääosan muodostaa maatila- tai metsätalouden harjoittaminen.
- yhteismetsä, jos osuuksista vähintään puolet on luonnollisten henkilöiden.

Työlajikohtaisia säännöksiä

HUOM! Tukitasot määritellään Valtioneuvoston asetuksessa, jonka sisältö vahvistuu näillä näkymin loka-marraskuussa 2023. Vasta tämän jälkeen voidaan varmasti puhua siitä, mitkä tukitasot tulevat metkassa olemaan.

Suometsän hoito

- Tuetaan kokonaisvaltaista suunnittelua ja kohteille laaditaan hoitosuunnitelma:
 - vesiensuojelu, potentiaaliset luontokohteet
 - hakkuu- ja hoitotyöt
- Kohteille on asetettu minimipinta-ala.
- Tukea voidaan myöntää vesiensuojelurakenteisiin sekä piennarteihin.
- Tukea ei myönnetä kunnostusojituksen toteutukseen.
- Toimenpiteet voidaan aloittaa vasta sen jälkeen, kun Metsäkeskus on hyväksynyt hakemuksen ja toteuttamissuunnitelman.
- Hakemusten käsittely voidaan näillä näkymin aloittaa kesällä 2024.

Luonnonhoito

- Tukea voidaan myöntää
 - Metsäkeskuksen valmistelemiin luonnonhoitohankkeisiin.
 - maanomistajalähtöisiin yhden tilan luonnonhoitotöihin.
- Tuen saaja on aina yksityinen maanomistaja.
- Yksityisen maanomistan on sitouduttava töiden toteuttamiseen ennen hankehaun käynnistämistä.
- Hoito- ja kunnossapitovelvollisuus 10 vuotta.
- Toimenpiteet voidaan aloittaa vasta sen jälkeen, kun Metsäkeskus on hyväksynyt hakemuksen ja toteuttamissuunnitelman.
- Hakemusten käsittely voidaan näillä näkymin aloittaa kesäkuussa 2024.

Luonnonhoitohankkeet, rahoitettavat työt

- Tukea voidaan myöntää:
 - 1) monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen hoito- ja kunnostustöihin sekä metsä- ja suoelinympäristöjen ennallistamiseen;
 - 2) aikaisemmin toteutuneista metsäojituksista aiheutuneiden vesistöhaittojen estämiseen tai korjaamiseen, jos toimenpiteellä on tavanomaista laajempi merkitys vesien ja vesiluonnon hoidon kannalta eikä kustannuksia voida osoittaa tietylle aiheuttajalle;
 - 3) 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden ohella tehtävään riistan elinympäristöjen parantamiseen tai metsien maisema-, kulttuuri- ja virkistysarvojen kehittämiseen tai muuhun monikäytön edistämiseen.
- Tuki myönnetään ehdolla, että tuensaaja noudattaa tässä laissa säädettyä hoito- ja kunnossapitovelvollisuutta
 - 10 vuotta, metsäluonnon hoidon tuen osalta, että hoitoalueella tehdyt laitteet ja rakenteet pidetään tarkoitustaan vastaavassa kunnossa

Lisätietoa:
metsakeskus.fi –
Metsätalouden tuet –
[Uusi kannustejärjestelmä metka](#)

Suunnitteilla olevia vesiensuojeluhankkeita Lounais-Suomessa

- Suomijärven valuma-alue, Karvia
- Hanhijoen valuma-alue, Loimaa
- Mahdollisesti Mynämäen seutu?

Lisätietoa

- Metsätalouden määräaikainen kannustejärjestelmä METKA:
erityisasiantuntija Antti Leinonen, Maa- ja metsätalousministeriö,
p. 0295 16 2137, antti.o.leinonen@gov.fi
- Metsäkeskuksen luonnonhoitohankkeet:
luonnonhoidon asiantuntija Jarmo Uimonen, Metsäkeskus,
p. 040 5253053, jarmo.uimonen@metsakeskus.fi

Kiitos mielenkiinnosta!